

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. V. K.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2009, č. j. 4 Cad 1/2008 – 75,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2009, č. j. 4 Cad 1/2008 – 75, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 9. 2007, č. j. 2006/55101-442, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ve Frýdku (dále též „úřad práce“ či „správní orgán prvního stupně“), ze dne 17. 7. 2006, č. j. FMC-912/2006-C01, kterým byl žalobce podle § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání ode dne 24. 4. 2006 z důvodu nesplnění podmínky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání stanovené v § 25 odst. 1 písm. p) téhož zákona a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Úřad práce odůvodnil vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání zjištěním, že v souběhu s vedením této evidence byl žalobce likvidátorem ve společnosti 1. investiční fond MORAVIA INVEST a. s. v likvidaci, ve společnosti BENLUX s. r. o. v likvidaci a společnosti METALSERV a. s. v likvidaci a tuto činnost vykonává.

Žalobce v odvolání uvedl, že úřad práce měl "asi pravdu" ve svém postupu, neboť je skutečně zapsán jako likvidátor u 3 společností, ve skutečnosti však fakticky tuto funkci nevykonává. Žalobce popsal právní stav u všech společností a připustil, že sám nemůže disponovat s návrhy na skončení funkce likvidátora. Špatný zdravotní stav mu výkon činnosti likvidátora neumožňuje. V odvolání dále namítal, že nepobírá pravidelnou měsíční odměnu a vyjádřil přesvědčení, že výklad zákona o zaměstnanosti provedený úřadem práce je příliš přísný. Požádal proto o odstranění tvrdosti zákona a navrhl, aby rozhodnutí úřadu práce bylo zrušeno a aby byl i nadále veden jako uchazeč o zaměstnání.

Žalovaný potvrdil rozhodnutí úřadu práce a konstatoval, že podle § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, úřad práce vyřadí uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, pokud nastala některá ze skutečností bránící vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, která je uvedena v § 25 téhož zákona, s výjimkou skutečností uvedených v odst. 2 písm. a), d) a e). Jedná se o zákonnou úpravu postupu, nikoliv však sankci, za předpokladu, že z objektivních důvodů nastanou překážky bránící evidenci, které jsou přesně specifikovány v § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti. Takovou překážku úřad práce objektivně zjistil a to jednak výpisem z obchodního rejstříku a jednak z výpovědi samotného žalobce. Na rozdíl od výkonu funkce např. jednatele, není překážka výkonu funkce likvidátora vázána na výši příjmu, ale pouze na výkon činnosti. Zákon však pod pojmem výkon činnosti nerozumí pouze faktický a pravidelný výkon činnosti. Sám žalobce uvedl, že pouze momentálně, a to s ohledem na svůj zdravotní stav, aktivně nevykonává činnost likvidátora. Nemůže se například účastnit soudního jednání. Minimálně ve dvou případech je však jako likvidátor aktivní. U 1. investičního fondu MORAVIA INVEST a. s. "v likvidaci" má dohodu o odměně po skončení likvidace a u společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci je odměna vázána na to, zda bude nalezen odcizený majetek. Přechodná omezení způsobená zdravotním stavem nelze z pohledu obchodního zákoníku, který upravuje likvidaci společností a výkon pozice likvidátora, považovat za faktickou nečinnost. Podle žalovaného je v daném případě rozhodující skutečnost, že je likvidátor právně zapojen do likvidace společnosti a ze zákona mu z tohoto titulu vyplývají práva a povinnosti. „Organizace jejich realizace“ je na samotném likvidátorovi. Žalovaný dospěl k závěru, že úřad práce posoudil skutkový stav v souladu s § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti jako výkon činnosti likvidátora. Jiné skutečnosti, které by tento závěr vyvracely, žalobce neuvedl. Sám žalobce postup úřadu práce uznává, zdá se mu však nepřiměřený a požaduje odstranění tvrdosti zákona. Zákon o zaměstnanosti však neobsahuje ustanovení o odstranění tvrdosti zákona a je aplikován na všechny subjekty jednotně a proto odvolací orgán nemůže z tohoto titulu rozhodnutí přezkoumat.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) včas žalobu, kterou posléze doplnil podáním ze dne 12. 2. 2008. Zároveň požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Namítal, že se žalovaný dostatečným způsobem nezabýval důvody uvedenými v jeho podáních ze dne 8. 7. 2006, 3. 8. 2006 a v odvolání. Namítal dále, že žalovaný porušil § 2 odst. 3 a 4, § 3, § 51 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť se nezabýval důkazy k prokázání žalobcových tvrzení uvedených v odvolání, v důsledku čehož ve svém rozhodnutí nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a jeho rozhodnutí neodpovídalo okolnostem daného případu. Žalovanému vytýkal, že se vůbec nezabýval tím, že žalobce

byl v podstatě postižen za něco, co nemohl svým jednáním ovlivnit, když v době vydání rozhodnutí nevykonával žádné pracovní činnosti a aktivity, ani nepobíral žádnou pravidelnou mzdu od jakýchkoli subjektů. Rozhodnutí žalovaného nezmiňuje, jak má či měl žalobce donutit k rozhodnutí akcionáře či společníky společností v likvidaci k tomu, aby podali návrh na výmaz žalobce z veřejných listin za situace, kdy každý ze společníků má 50 % hlasů a nejsou schopni se spolu dohodnout, stejně jako v případě, kdy žalobce jako likvidátor není schopen a nemůže svolat usnášeníschopné valné hromady společností, které by mohly případně rozhodnout o odvolání žalobce z funkce likvidátora. Žalobce dále uvedl, že zápis ve veřejných listinách v žádném případě nedokládá to, že by zapsaná osoba vykonávala nějakou práci a pobírala za to mzdu.

Usnesením ze dne 18. 3. 2008, č. j. 4 Cad 1/2008 – 31, městský soud ustanovil žalobci zástupkyni Mgr. Dagmar Dřimalovou, advokátku, která žalobu dále doplnila. Poukázala na znění § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti a vyjádřila přesvědčení, že zákon o zaměstnanosti sice v tomto ustanovení stanoví, že uchazečem o zaměstnání nemůže být fyzická osoba, která je likvidátorem podle příslušných ustanovení obchodního zákoníku, avšak zákon zároveň v tomto ustanovení stanoví, že fyzická osoba, která je likvidátorem, nemůže být uchazečem o zaměstnání pouze v době, kdy činnost likvidátora vykonává. Ze zákona o zaměstnanosti však nevyplývá, zda pro to, aby fyzické osobě nebylo umožněno být uchazečem o zaměstnání, musí činnost likvidátora aktivně a fakticky vykonávat, nebo postačí, že je pouze uvedena jako likvidátor. Žalobce ve vyjádření pro úřad práce a v podaném odvolání proti rozhodnutí úřadu práce uvedl, že ve společnosti 1. investiční fond MORAVIA INVEST, a. s. “v likvidaci” již nevykonává žádnou činnost likvidátora a „čeká se pouze na rozhodnutí soudu“. Stejná situace je i ve společnosti BENLUX, s. r. o., v likvidaci a ve společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci. Uvedl, že v době podání žádosti o zprostředkování zaměstnání již aktivně a fakticky nevykonával funkci likvidátora ani v jedné z výše uvedených obchodních společností, a to nejen z důvodu svého neuspokojivého zdravotního stavu, ale zejména proto, že ve výše uvedených společnostech v předmětné době byla likvidace společností prakticky ukončena, když se vyčkávalo pouze na svolání valných hromad, schválení výsledků likvidací, zproštění žalobce z funkce likvidátora těchto společností a podání návrhu na výmaz jeho osoby, jakožto likvidátora z obchodního rejstříku. Zproštění z funkce likvidátora předmětných obchodních společností nemohl žalobce nijak ovlivnit, neboť to závisí pouze na svolání valných hromad předmětných společností, podání návrhů na výmaz z obchodního rejstříku a vydání rozhodnutí soudu. Žalobce označil rozhodnutí žalovaného za nezákonné také z toho důvodu, že žalovaný nepostupoval při projednávání odvolání žalobce proti rozhodnutí úřadu práce zákonným způsobem předpokládaným příslušnými ustanoveními správního řádu, ale zcela formalisticky. S ohledem na výše uvedené navrhoval, aby městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 2. 2009, č. j. 4 Cad 1/2008 – 75, žalobu zamítl, žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení a ustanovené zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkové Dřimalové, přiznal odměnu za zastupování ve výši 9600 Kč. Městský soud poukázal na znění § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti a konstatoval, že ze správního spisu úřadu práce lze učinit závěr, že žalobce v době, kdy požádal o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání (14. 4. 2006), byl likvidátorem tří

obchodních společností. Tato skutečnost vyplývá z obchodního rejstříku, přičemž žalobce ji nepopřel, pouze poukázal na to, že likvidace v obchodních společnostech ve kterých vystupuje jako likvidátor, byla v podstatě již provedena a pouze má být rozhodnuto soudem. Sám žalobce se v průběhu správního řízení vyjádřil v tom smyslu, že si je vědom svého pochybení s ohledem na znění zákona i jeho výklad úřadem práce. Toto žalobcovo vyjádření vyznívá jako žádost o odstranění tvrdosti zákona. Městský soud dal za pravdu žalovanému v tom směru, že zákon o zaměstnanosti nemá ustanovení o odstranění tvrdosti zákona a v případech zjištění skutečností, které brání evidenci osoby jako uchazeče o zaměstnání, je nutno postupovat v intencích zákona a nelze povolit žádnou výjimku. V tomto případě není pochyb o tom, že žalobce byl v době, kdy požádal o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání likvidátorem tří obchodních společností. Městský soud s ohledem na znění § 71 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, dospěl stejně jako žalovaný k závěru, že i v případě, kdy likvidace je ve stadiu, ve kterém se již očekává rozhodnutí soudu, je likvidace stále v běhu a nelze tvrdit, že žalobce, pokud je likvidátorem, činnost likvidátora v tomto stadiu likvidace nevykonává. Městský soud tak neshledal v postupu správních orgánů žádné pochybení, pokud jde o zjištění skutkového stavu věci i pokud jde o právní posouzení věci. Vykonávání funkce likvidátora je skutečností bránící vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, proto bylo ze strany správních orgánů správně postupováno podle § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti a žalobce byl z této evidence vyřazen. Námitku žalobce na nedostatečné zjištění skutkového stavu neshledal městský soud důvodnou, neboť ze správního spisu vyplývá, že s žalobcem bylo po zjištění předmětných skutečností jednáno a byl mu dán prostor, aby se k těmto skutečnostem vyjádřil, čehož využil. Žalovanému nelze vytýkat formalistický přístup, neboť se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi a své rozhodnutí náležitě odůvodnil.

Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle názoru stěžovatele nepostupoval žalovaný podle základních zásad správního řízení, jak mu to ukládá ustanovení § 2 až § 8 správního řádu, když se držel pouze příslušných ustanovení zákona o zaměstnanosti, aniž by ve věci provedl nezbytné dokazování, jakožto podklad pro své zákonné rozhodnutí ve věci, jak mu ukládá správní řád; neprovedl např. žádné výslechy svědků. V průběhu odvolacího správního řízení zjevně více dbal na striktní dodržení zákona o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, než na příslušná ustanovení, účel a cíl správního řízení, tj. zjištění skutkového stavu věci ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Žalovaný podle uvedených ustanovení správního řádu nepostupoval, a ve svém rozhodnutí pouze převzal obsah spisového materiálu bez jakéhokoliv dalšího šetření a dokazování toho, co bylo předmětem odvolání stěžovatele. Vady řízení na straně žalovaného spatřuje stěžovatel v tom, že se žalovaný v průběhu řízení nevypořádal s právními důvody uvedenými v odvolání stěžovatele, ani neprovedl nezbytné dokazování, zda vůbec a jakým způsobem žalobce vykonával funkci likvidátora. Úvahy o výkonu funkce likvidátora uvedené v rozhodnutí žalovaného jsou pouhou citací ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, nikoliv zjištěním skutkového stavu tak, jak má na mysli správní řád. Z toho, že v průběhu odvolacího řízení nebyl ze strany žalovaného kontaktován, stěžovatel dovozuje, že žalovaný pouze vzal na vědomí tvrzení úřadu práce, nikoliv tvrzení stěžovatele, čímž nezajistil rovnost stran ve správním řízení.

Tím, že se žalovaný nezabýval odvolacími důvody stěžovatele, zapříčinil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, s čímž se městský soud vůbec nevypořádal. Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že se městský soud nezabýval meritem a obsahem žalobního návrhu, který zcela pominul. Judikatura sice připouští, že se soud nemusí zabývat předloženými a navrženými důkazy, ale tento svůj postup musí soud náležitě vysvětlit a zdůvodnit. Z odůvodnění napadeného rozsudku je však patrné, že nic z toho městský soud neučinil. Tato skutečnost podle stěžovatele zapříčiňuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2009, č. j. 4 Cad 1/2008 – 75, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost tvrzení, že by ve správním řízení nepostupoval podle základních zásad správního řízení jak to ukládají ustanovení § 2 až § 8 správního řádu. Všechny skutečnosti a důkazy posoudil jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech. Nebyl povinen provést výslechy svědků, jak se to snaží naznačit stěžovatel. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že opatřil dostatek důkazů a zjistil všechny okolnosti rozhodné pro vydání rozhodnutí. Pečlivě přihlédl ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedl účastník řízení. Není pravdou, že se pouze striktně držel příslušných ustanovení zákona, aniž by provedl adekvátní zjištění skutkového stavu. Rovněž není pravdou, že pouze převzal obsah spisového materiálu od úřadu práce bez jakéhokoliv dalšího šetření. Úřad práce totiž před vydáním rozhodnutí ve věci řádně a dostatečně zjistil všechny skutečnosti a opatřil dostatek důkazů. Věc správně posoudil po právní stránce. Řízení netrpělo žádnou vadou, která by měla vliv na věcnou správnost nebo zákonnost vydaného rozhodnutí. Žalovaný nesouhlasí se závěrem stěžovatele o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, jelikož má za to, že se řádně vypořádal s otázkou, zda stěžovatel fakticky funkci likvidátora vykonával. K námitce stěžovatele, že měl být žalovaným v průběhu odvolacího řízení kontaktován za účelem vysvětlení odvolání a doložení svých tvrzení žalovaný uvedl, že takový postup mu správní řád pro vedení odvolacího řízení neukládá. V posuzované věci nebylo třeba stěžovatele kontaktovat, neboť skutkový stav věci byl řádně zjištěn a nebylo tudíž nutné stěžovatele vyslechnout. Pokud by stěžovatel chtěl uvést nové skutečnosti, které neuplatnil v řízení před úřadem práce, nemohl by k nim žalovaný podle § 82 odst. 4 správního řádu přihlédnout. Nelze dovodit závěr, že by tímto postupem byla porušena zásada rovnosti stran ve správním řízení. Žalovaný se věcí řádně zabýval a přezkoumal na základě odvolání stěžovatele jak věcnou správnost, tak zákonnost odvoláním napadeného rozhodnutí úřadu práce. V odůvodnění rozhodnutí řádně uvedl jaké skutečnosti a důkazy byly podkladem pro rozhodnutí. Zdůraznil, že přechodná omezení ve výkonu činnosti způsobená zdravotním stavem, nelze z pohledu obchodního zákoníku, který upravuje likvidaci společností a výkon pozice likvidátora, považovat za faktickou nečinnost. Rozhodující v daném případě byla skutečnost, že stěžovatel byl likvidátorem právně zapojeným do likvidace společnosti a ze zákona mu jako likvidátorovi vyplývaly práva a povinnosti. Organizace realizace těchto povinností byla na něm samotném. Žalovaný ve shodě se správním orgánem prvního stupně posoudil právní stav v souladu s § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti jako výkon činnosti likvidátora. Tento postup se stěžovateli jevil nepřiměřeně tvrdý, žalovaný však nemohl ve věci postupovat jinak, neboť musel rozhodovat v souladu se zásadou legitimního očekávání za situace, kdy zákon o zaměstnanosti nemá ustanovení o odstranění tvrdosti zákona. Nesouhlasil s tvrzením

stěžovatele, že ani městský soud se řádně nezabýval meritem věci a obsahem žalobního návrhu, neboť v projednávané věci měl městský soud k dispozici spisový materiál, z něhož vyplývalo, že stěžovatel byl v inkriminované době likvidátorem tří obchodních společností a proto žalobu zamítl. Tvrzení stěžovatele, že funkci likvidátora nevykonával, nelze podle žalovaného považovat za pravdivé, jelikož z příslušných ustanovení obchodního zákoníku vyplývají likvidátorovi určité povinnosti, kterých se nelze zprostit a funkci nevykonávat. Žalovaný poukázal na skutečnost, že obdobnou věc již Městský soud v Praze řešil v rozsudku ze dne 18. 4. 2007, č. j. 2 Cad 103/2006 – 64, v němž žalobu zamítl. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 11. 2008, č. j. 3 Ads 115/2007 - 101. Městský soud při rozhodování v této věci postupoval stejným způsobem, jako Nejvyšší správní soud v uvedeném rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel se v kasační stížnosti výslovně dovolával důvodů vymezených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K námitkám stěžovatele Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že ze správního spisu zjistil následující, pro věc rozhodné, skutečnosti:

Dne 26. 4. 2008 požádal stěžovatel na Úřadu práce ve Frýdku Místku o zprostředkování zaměstnání. Tuto žádost podal na předepsaném formuláři, který vyplnil podle předtištěných kolonek a ve kterém uvedl své jméno a příjmení, rodné číslo, státní občanství, adresu bydliště, adresu pro doručování a nejvyšší dosažené vzdělání. Uvedl dále,

že v letech 1990 - 2006 pracoval jako osoba samostatně výdělečná činná a ze zdravotních důvodů není schopen jakékoliv soustavné práce.

V čestném prohlášení ze dne 3. 5. 2006 stěžovatel uvedl, že za funkci jednatele a společníka ve společnosti ISP AUDIT s. r. o. nepobírá žádnou odměnu a současně prohlásil, že dne 22. 11. 2005 obchodní podíl v této společnosti převedl na jinou osobu, což doložil příloženou smlouvou o převodu obchodního podílu.

Úřad práce v rozhodnutí ze dne 4. 5. 2006, č. j. FMC-614/2006-C01 stěžovateli přiznal podporu v nezaměstnanosti ode dne 24. 4. 2006 ve výši 2 012 Kč měsíčně po dobu prvních tří měsíců a ve výši 1811 Kč měsíčně po zbývajících dobu.

Správní spis dále obsahuje výpis z obchodního rejstříku ze dne 26. 6. 2006, ve kterém je stěžovatel veden jako likvidátor 1. investičního fondu MORAVIA INVEST a. s. "v likvidaci", společnosti BENLUX, s. r. o., v likvidaci a společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci.

Při ústním jednání dne 3. 7. 2006 úřad práce seznámil stěžovatele s touto skutečností a s tím, že tato činnost brání stěžovateli v evidenci uchazečů o zaměstnání. Stěžovatel k tomu uvedl, že z uvedených činností nemá žádné příjmy, byl požádán akcionáři pouze o dořešení případů. Požádal o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a tuto skutečnost si neuvědomil, protože nepobírá příjem a obdrží pouze odměnu z 1. investičního fondu MORAVIA INVEST a. s. "v likvidaci", ale až při skončení likvidace.

Ve vyjádření ze dne 8. 7. 2006 stěžovatel uvedl, že byl ku dni vydání oznámení o zahájení správního řízení ze dne 3. 7. 2006 zapsán jako likvidátor společností 1. Investiční fond MORAVIA Invest a. s. "v likvidaci", BENLUX, s. r. o., v likvidaci a METALSERV, a. s. v likvidaci. K tomu stěžovatel dále uvedl, že ve společnosti 1. Investiční fond MORAVIA Invest, a. s. "v likvidaci" již žádnou činnost likvidátora nevykonává, čeká se pouze na vydání rozhodnutí soudu. Poté bude likvidace ukončena s návrhem na výmaz z obchodního rejstříku. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že žádnou činnost nevykonává, nemá ani pracovní smlouvu. Za výkon funkce likvidátora od roku 2001, tedy v délce 5 - 6 let má po jejím ukončení a po odsouhlasení valnou hromadou akcionářů obdržet odměnu podle vyhlášky č. 414/2004 Sb., ve výši cca 42 500 Kč za dobu výkonu funkce. Z likvidace stěžovatel zatím neměl a nemá žádný příjem. V případě vzdání se uvedené funkce by přišel o uvedenou odměnu, což nepovažuje ve své situaci za žádoucí. Ve společnosti BENLUX, s. r. o., v likvidaci se rovněž čeká na rozhodnutí soudu, věc řeší advokátní kancelář ustanovená soudem. Odměnu stěžovatel nepobírá, neboť společnosti byl zcizen veškerý nemovitý a movitý majetek. Odměnu by stěžovatel obdržel pouze v případě navrácení majetku do společnosti, což není nijak garantováno. Ve funkci likvidátora setrvává nadále na základě žádosti společníků. Nevykonává žádnou pracovní činnost, neboť ta by měla negativní vliv na jeho současný zdravotní stav; vše řeší advokátní kancelář. Ve společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci byla již likvidace v podstatě ukončena, čeká se pouze na svolání valné hromady (a schválení výsledků likvidace), která současně navrhne výmaz stěžovatele z funkce likvidátora. Uvedené stěžovatel nijak neovlivní. Kdy o tom soud rozhodne není stěžovateli známo. Odměnu nepobírá, očekává však, že valná hromada společnosti mu přizná odměnu ve výši do 10 000 Kč za provedení likvidace od roku 2004.

Na základě uvedených skutečností je stěžovatel přesvědčen o tom, že nevykonává žádnou pracovní činnost, ze které by měl nějaký pravidelný příjem. Proto uvedl do čestného prohlášení žadatele o zprostředkování zaměstnání, že nevykonává funkci likvidátora podle zvláštního předpisu, neboť nepobírá žádný příjem, natož příjem pravidelný. Stěžovatel vyjádřil lítost na tím, že nesprávně pochopil výkon funkce likvidátora, když na základě jednání dne 3. 7. 2008 musí považovat výklad zákona ze strany úřadu práce za zřejmě správný, a to s ohledem na jiné případy.

Následně bylo vydáno rozhodnutí Úřadu práce ve Frýdku - Místku ze dne 17. 7. 2006, č. j.: FMC-912/2006-C01, kterým byl stěžovatel ode dne 24. 4. 2006 vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění podmínky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání stanovené v § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti.

Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal dne 4. 8. 2006 odvolání, v němž uvedl, že sice je nadále zapsán v obchodním rejstříku jako likvidátor, ale tuto funkci nevykonává, neboť likvidace již byla fakticky ukončena a čeká se již jen na rozhodnutí soudů a orgánů valné hromady. Za uvedenou činnost navíc dosud nepobíral a i nadále nepobírá žádnou odměnu. Konstatoval dále, že k výkonu funkce likvidátora se podrobně vyjádřil ve svém podání ze dne 8. 7. 2006, na něž odkázal a doplnil, že:

- a) o zproštění funkce likvidátora ve společnosti 1. investiční fond Moravia Invest, a. s., "v likvidaci" rozhoduje valná hromada společnosti, kterou svolává statutární orgán, tj. likvidátor s dozorčí radou, která dohlíží na řádný průběh likvidace a hájí zájmy akcionářů. Dozorčí rada stěžovatele odmítla zprostit z funkce likvidátora, protože úspěšná likvidace společnosti je před dokončením.
- b) o zproštění z funkce likvidátora ve společnosti BENLUX, s. r. o., v likvidaci rozhoduje valná hromada, kde oba společníci mají 50 % hlasů, přičemž jeden ze společníků, který byl připraven o vložený majetek zásadně nesouhlasí se změnou likvidátora. Bez souhlasu obou společníků nemůže být stěžovatel zproštěn z funkce likvidátora.
- c) o zproštění z funkce likvidátora ve společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci rozhoduje valná hromada. Likvidace společnosti již byla zcela ukončena. Bohužel valná hromada se dosud nesešla k tomu, aby schválila likvidaci společnosti a podala návrh soudu na ukončení likvidace a výmaz společnosti a tím i stěžovatele jakožto likvidátora z obchodního rejstříku.

Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že jeho zdravotní stav je velmi neuspokojivý a neumožňuje mu výkon jakékoli soustavné práce, a zdůraznil, že funkci likvidátora již delší dobu fakticky nevykonává a nevykonával ji ani v době podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Poukázal dále na skutečnost, že za vykonanou práci doposud neobdržel, nepobírá ani nepobíral pravidelnou odměnu. Navrhl, aby žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil.

Nato bylo vydáno rozhodnutí žalovaného.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že shledal důvodnou kasační námitku stěžovatele, v níž brojí proti úvaze o výkonu funkce likvidátora uvedené v rozhodnutí žalovaného, se kterou se městský soud v napadeném rozsudku ztotožnil. Vytýká krajskému soudu

nesprávnost posouzení této právní otázky, tj. dovolává se důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že na rozdíl od výkonu funkce např. jednatele, není vázána překážka výkonu funkce likvidátora na výši příjmu, ale pouze na výkon činnosti. Uvedl dále, že zákon o zaměstnanosti však pod pojmem výkon činnosti nerozumí pouze faktický a pravidelný výkon činnosti. Přechodná omezení způsobená zdravotním stavem nelze z pohledu obchodního zákoníku, který upravuje likvidaci společností a výkon pozice likvidátora, považovat za faktickou nečinnost. Rozhodující je podle žalovaného v daném případě ta skutečnost, že je likvidátor právně zapojen do likvidace společnosti a ze zákona mu jako likvidátorovi vyplývají práva a povinnosti.

Jak již bylo uvedeno výše, v posuzované věci byl stěžovatel podle § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění podmínky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání stanovené v § 25 odst. 1 písm. p) téhož zákona.

Podle § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, *uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže nastala některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, které jsou uvedeny v § 25, s výjimkou skutečností uvedených v odstavci 2 písm. a), d) a e).*

Podle § 30 odst. 3 *vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání se provede dnem, kdy nastala některá ze skutečností uvedených v odstavcích 1 a 2. Rozhodnutí o vyřazení podle odstavce 1 písm. a) nelze vydat po uplynutí 3 let ode dne, kdy nastala skutečnost bránící vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.*

Podle § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti *může být uchazečem o zaměstnání, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu nebo likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, a to v době, kdy tuto činnost vykonává.*

Po pečlivém studiu ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti zjišťuje Nejvyšší správní soud, že toto ustanovení obsahuje protimluv a jeho jazykový výklad je tím znemožněn a jiné způsoby výkladu komplikovány.

Citované ustanovení zákona o zaměstnanosti ve vztahu k likvidátorovi navozuje k závěr, že uchazečem o zaměstnání, může být fyzická osoba, která není likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, a to v době, kdy tuto činnost vykonává. Z citovaného ustanovení lze dovodit 2 kumulativně dané podmínky, při jejichž splnění může být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání (a tudíž může být zapsána a vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání): 1. tato fyzická osoba nesmí být likvidátorem a zároveň 2. má činnost likvidátora vykonávat. Zákon tedy mluví o fyzické osobě, která není likvidátorem ale která zároveň činnost likvidátora vykonává. Takovýto závěr přitom nedává smysl a vytváří protimluv, neboť aby někdo mohl vykonávat činnost likvidátora, musí být zároveň likvidátorem, jinými slovy činnost likvidátora může vykonávat pouze likvidátor a nikdo

jiný, ten kdo není likvidátorem, z logiky věci činnost likvidátora vykonávat nemůže. Z uvedeného je tedy zřejmé, že jazykový výklad uvedeného ustanovení je znemožněn a je třeba aplikovat jiné výkladové způsoby a postupy.

Nejvyšší správní soud proto dále na věc aplikoval systematický a teleologický výklad. Vycházel přitom ze znění zbývajících částí ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, tj. písm. a) - o), q) - s).

Ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti zní takto:

Uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není

a) v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru, s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 a 5,

b) osobou samostatně výdělečně činnou; za osobu samostatně výdělečně činnou se považuje fyzická osoba, která se pro účely důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu samostatně výdělečně činnou,

c) společníkem nebo jednatelem společnosti s ručením omezeným nebo komanditistou komanditní společnosti nebo společníkem veřejné obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,

d) členem představenstva akciové společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,

e) členem dozorčí rady obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,

f) členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,

g) soudcem,

h) poslancem nebo senátorem Parlamentu,

i) členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jestliže jsou mu vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění členové,

j) prezidentem republiky,

k) členem vlády,

l) prezidentem, viceprezidentem nebo členem Nejvyššího kontrolního úřadu,

m) Veřejným ochráncem práv nebo zástupcem Veřejného ochránce práv,

n) ředitelem Bezpečnostní informační služby,

o) členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů nebo členem Rady Českého telekomunikačního úřadu,

p) nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu nebo likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, a to v době, kdy tuto činnost vykonává,

q) pěstounem, který vykonává pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle

zvláštního právního předpisu, nebo kterému je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu,

r) výdělečně činná v cizině, neb

s) fyzickou osobou soustavně se připravující na budoucí povolání.

Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebrání:

a) výkon činnosti na základě pracovního nebo služebního poměru, pokud je činnost vykonávána v rozsahu kratším než polovina stanovené týdenní pracovní doby a měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo

b) výkon činnosti na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, pokud za období, na které byly sjednány, měsíční odměna nebo průměrná měsíční odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy.

Uchazeč o zaměstnání je povinen úřadu práce výkon této činnosti, její rozsah a výši odměny ohlásit a doložit. V případě výkonu více činností se pro účely splnění podmínky měsíčního výdělku měsíční výdělky (odměny) sčítají.

Podle odst. 5 téhož ustanovení, překážkou pro vedení v evidenci není ani takové zaměstnání, které není pro uchazeče o zaměstnání vhodným zaměstnáním (§ 20) a je zprostředkováno úřadem práce nejdéle na dobu 3 měsíců, pokud odpovídá jeho zdravotnímu stavu (dále jen "krátkodobé zaměstnání").

Z ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti tedy vyplývá, že uchazečem o zaměstnání nemůže být fyzická osoba, která již nějakým způsobem zaměstnána je - ať už se jedná o fyzickou osobu v pracovním nebo služebním poměru (s výjimkami uvedenými v § 25 odst. 3 a 5 zákona o zaměstnanosti) nebo o fyzickou osobu samostatně výdělečně činnou [písm. a) a b)]; dále pak fyzická osoba vykonávající veřejnou funkci [písm. g) až o)], výdělečnou činnost v cizině písm. r) a fyzická osoba soustavně se připravující na budoucí povolání [písm. s)]. Fyzické osoby uvedené v § 21 odst. 1 písm. a), b), g) až o), r) a s), zastávající zde uvedené funkce, resp. vykonávající zde uvedené činnosti a zaměstnání tedy nemohou být uchazeči o zaměstnání [v případě písm. a) a b) je samozřejmě nutno aplikovat výjimky uvedené v 21 odst. 3 a 5 zákona o zaměstnanosti].

Také v § 25 odst. 1 písm. c) až f) pamatuje zákon o zaměstnanosti na situace, ve kterých nemůže být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání. Zákon o zaměstnanosti však v těchto ustanoveních vymezuje podmínky, za nichž fyzická osoba nemůže být uchazečem o zaměstnání, jiným způsobem než v § 25 odst. 1 písm. a), b), g) až o), r) a s) zákona o zaměstnanosti. V ustanovení § 25 písm. c) až f) jsou sice rovněž stanoveny funkce a s výkonem těchto funkcí spojené činnosti, avšak zastávání zde uvedených funkcí a výkon s nimi spojených činností ještě bez dalšího neznamená, že fyzická osoba, která některou či několik těchto funkcí zastává, nemůže být uchazečem o zaměstnání. Aby v důsledku zastávání funkce a výkonu činnosti spojené s touto funkcí nemohla být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání, musí k těmto skutečnostem přistoupit ještě podmínka pobírání měsíční nebo průměrné měsíční odměny spolu s případným výdělkem (odměnou) podle § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti přesahující polovinu minimální mzdy. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. q) cit. zákona pak stanoví podmínky, při jejichž naplnění nemůže být pěstoun uchazečem o zaměstnání.

Z uvedeného je zřejmé, že ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti rozlišuje dvě skupiny případů. První skupina případů je upravena pod písm. a), b), g) až o), r) a s). Pokud se fyzická osoba nachází ve funkci, nebo vykonává výdělečnou činnost, kterou lze podřadit pod tato ustanovení (v případě písm. a) a b) je nutno aplikovat výjimku uvedenou v 21 odst. 3 a 5 zákona o zaměstnanosti), pak to bez dalšího znamená, že tato fyzická osoba nemůže být uchazečem o zaměstnání.

Druhou skupinu tvoří činnosti, s nimiž zákon o zaměstnanosti počítá v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a q). Podle těchto ustanovení totiž zastávání určité funkce a s tím spojený výkon činnosti nepředstavuje sám o sobě důvod, pro který fyzická osoba nemůže být uchazečem o zaměstnání. K samotnému výkonu činnosti v rámci zastávání některé ze zde uvedených funkcí ještě přistupují další podmínky a pouze v případě, kdy jsou všechny zákonem předpokládané podmínky splněny, nemůže být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání.

Nejvyšší správní soud tak má s ohledem na výše uvedenou systematiku ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti za to, že zákonodárce zamýšlel odlišit situace, kdy již pro samotné zastávání určité funkce nemůže být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání od situace, kdy samotné zastávání určité funkce nepředstavuje sám o sobě důvod, pro který nemůže být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání a k tomu, aby osoba zastávající určitou funkci a vykonávající s touto funkcí související činnost nemohla být uchazečem o zaměstnání, musí přistoupit ještě další zákonem stanovená podmínka, kterou představuje faktický výkon této činnosti, resp. (ve výše již označených případech) pobírání měsíční nebo průměrné měsíční odměny přesahující spolu s případným výdělkem (odměnou) podle § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti polovinu minimální mzdy, resp. pobírání odměny za výkon pěstounské péče náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře). Je pochopitelné, že zákonodárce klade důraz na odměňování za vykonanou činnost (práci), neboť základní smyslem státní politiky zaměstnanosti je poskytovat pomoc a materiální podporu uchazečům o zaměstnání, přičemž ze samotné povahy věci plyne, že ten, kdo hledá zaměstnání nemívá příjmy z výdělečné činnosti. Tomu ostatně koresponduje důvodová zpráva k zákonu o zaměstnanosti, v jejíž prvním odstavci věnovanému § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti je uvedeno, že *stávající definice uchazeče o zaměstnání již delší dobu nevyhovuje dnešnímu spektru právních forem výdělečné činnosti, proto je třeba stanovit taxativním výčtem, kdo může být uchazečem o zaměstnání. Vedle fyzických osob, které vykonávají zaměstnání v pracovněprávním vztahu nebo v rámci služebního poměru, je vhodné, aby jako uchazeči o zaměstnání byly eliminovány další fyzické osoby, které svoji výdělečnou činnost realizují podle jiných právních předpisů.*

V posuzované věci bylo správními orgány obou stupňů i městským soudem aplikováno ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti. Toto ustanovení podle názoru Nejvyššího správního soudu náleží do skupiny ustanovení upravujících situace, kdy pozice na určité funkci nepředstavuje bez dalšího důvod, pro který fyzická osoba nemůže být uchazečem o zaměstnání.

Nejvyšší správní soud je s přihlédnutím k výše uvedené systematice ustanovení § 25

odst. 1 zákona o zaměstnání přesvědčen, že zákonodárce míní v ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) cit. zákona od sebe odlišit situace kdy fyzická osoba je likvidátorem, resp. nuceným správcem a činnost likvidátora (nuceného správce) vykonává (a lze tudíž i očekávat, že za tuto činnost pobírá odměnu), od situace, kdy fyzická osoba sice likvidátorem, resp. nuceným správcem v právním smyslu slova je, avšak činnost likvidátora (nuceného správce) fakticky nevykonává. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti je ve vztahu k likvidátorovi třeba vykládat tak, že uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není likvidátorem vykonávajícím činnost likvidátora. Jinak řečeno, pokud fyzická osoba je likvidátorem, avšak činnost likvidátora nevykonává, pak tato fyzická osoba může být uchazečem o zaměstnání a jejímu zápisu do evidence uchazečů o zaměstnání nic nebrání.

K poukazu žalovaného na rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 3 Ads 115/2007 – 101, jímž byla zamítnuta kasační stížnost jiného stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2007, č. j. 2 Cad 103/2006 – 64, v němž byl zaujat názor, že nelze pokládat za pravdivé tvrzení stěžovatele, že funkci likvidátora nevykonával, pokud mu z titulu funkce likvidátora na základě příslušných ustanovení obchodního zákoníku vyplývají určité povinnosti, kterých se nelze zprostit, Nejvyšší správní soud dodává, že citovaný rozsudek zdejšího soudu byl zrušen Nálezem Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 435/09 pro nerespektování čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čímž bylo ze strany zdejšího soudu porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces. Ústavní soud vyjádřil přesvědčení, že Nejvyšší správní soud nedostal své povinnosti vypořádat se s klíčovou námitkou stěžovatele, že v rozhodné době funkci likvidátora fakticky nevykonával, což bylo pro posouzení jeho nároku podle § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti zcela stěžejní.

Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 55/2009 - 82, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že k tomu, aby členství uchazeče o zaměstnání v orgánu obchodní společnosti (ať už ve formě jednatele, člena představenstva, či člena dozorcí rady) představovalo rozhodnou skutečnost, pro kterou není možné uchazeče o zaměstnání vykonávajícího některou z těchto funkcí, či více těchto funkcí, zapsat do evidence uchazečů o zaměstnání, musí být kumulativně dány všechny 4 podmínky plynoucí z § 25 odst. 1 písm. c), d), či e) zákona o zaměstnanosti. Tyto podmínky jsou následující: 1. členství v orgánu obchodní společnosti, 2. výkon práce pro tuto společnost, 3. pobírání odměny za vykonávanou práci, 4. měsíční nebo průměrná měsíční odměna, která spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 musí přesáhnout polovinu minimální mzdy. Jakmile není jedna z uvedených podmínek naplněna (tedy pokud např. uchazeč o zaměstnání nedostává za výkon své práce jako člen orgánu obchodní společnosti odměnu vůbec, či odměnu dostává, ale její výše nepřesahuje spolu s případným jiným výdělkem polovinu minimální mzdy), není povinností uchazeče o zaměstnání při podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů tuto skutečnost osvědčit. Také v uvedeném rozsudku tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že samotné zastávání a výkon funkce (členství uchazeče o zaměstnání v orgánu obchodní společnosti) nepředstavuje sám o sobě důvod, pro který nemůže být fyzická osoba uchazečem o zaměstnání.

Stěžovatel ve vyjádření, které podal v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně uvedl, že byl až do dne vydání oznámení o zahájení správního řízení ze dne 3. 7. 2006 zapsán jako likvidátor společností 1. Investiční fond MORAVIA Invest a. s. “v likvidaci”, BENLUX, s. r. o., v likvidaci a METALSERV, a. s. v likvidaci. Ve společnosti 1. Investiční fond MORAVIA Invest, a. s. “v likvidaci” stěžovatel nevykonával, žádnou činnost likvidátora, čekalo se pouze na vydání rozhodnutí soudu. Ve společnosti Benlux, s. r. o., v likvidaci se rovněž čekalo na rozhodnutí soudu, věc řešila advokátní kancelář ustanovená soudem. Stěžovatel sice uvedl, že funkci likvidátora vykonává nadále na základě žádosti společníků, zároveň však uvedl, že nevykonává žádnou pracovní činnost, která by měla negativní vliv na jeho současný zdravotní stav, neboť vše řeší advokátní kancelář. Ve společnosti METALSERV, a. s. v likvidaci byla již likvidace v podstatě ukončena, čeká se pouze na svolání valné hromady a schválení výsledků likvidace, která současně navrhne výmaz stěžovatele z funkce likvidátora. V žádosti o zprostředkování zaměstnání ze dne 26. 4. 2008 stěžovatel uvedl, že ze zdravotních důvodů není schopen jakékoliv soustavné práce. Uvedené skutečnosti stěžovatel doplnil v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu stupně, ve kterém dále podrobněji popsal aktuální situaci v uvedených společnostech nacházejících se v likvidaci, znovu poukázal na svůj neuspokojivý zdravotní stav a zdůraznil, že činnost likvidátora nevykonává.

Pokud by byla výše uvedená tvrzení stěžovatele pravdivá, pak by stěžovatel sice byl formálně likvidátorem tří uvedených společností, nicméně by skutečně fakticky činnost likvidátora nevykonával, neboť již po delší dobu (i s ohledem na svůj špatný zdravotní stav) neprováděl jakékoli úkony související s likvidací výše jmenovaných společností. To by znamenalo, že v posuzované věci nebyla splněna jedna z podmínek předvídaných ustanovením § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti a to podmínka výkonu činnosti likvidátora. Důvod, pro který byl stěžovatel vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání by tak vůbec dán nebyl.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že obecně lze přisvědčit názoru žalovaného, že přechodná omezení způsobená zdravotním stavem nelze z pohledu obchodního zákoníku, který upravuje likvidaci společností a výkon pozice likvidátora, považovat za faktickou nečinnost (podle žalovaného je rozhodující ta skutečnost, že likvidátor je právně zapojen do likvidace společnosti a ze zákona mu jako likvidátorovi vyplývají práva a povinnosti). Na fyzickou osobu, kterou soud či statutární orgán obchodní společnosti jmenuje likvidátorem (§ 71 odst. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku) totiž přechází v rámci § 72 obchodního zákoníku působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti. Podle § 72 odst. 1 cit. zákona *likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti plní závazky společnosti, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků a vykonává práva společnosti. Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo je-li to potřebné k zachování hodnoty majetku společnosti nebo k jeho využití, nejedná-li se o pokračování v provozu podniku. Likvidátor je oprávněn jednat jménem společnosti též ve věcech zápisu do obchodního rejstříku.* Je tedy zřejmé, že likvidátor je povinen kontinuálně vykonávat řadu úkonů, směřujících k likvidaci společnosti, a jen zřídka se může vyskytnout situace, která nastala v posuzované věci, kdy likvidátor delší dobu činnost likvidátora vůbec nevykonává. Ze znění ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) zákona

o zaměstnanosti však je zjevné, že zákonodárce předpokládal, že může nastat situace, kdy fyzická osoba sice byla jmenována likvidátorem, ale činnost likvidátora nevykonává. Ostatně výklad přdestřený žalovaným by ve svých důsledcích znamenal, že jakmile je někdo likvidátorem, nemůže být již uchazečem o zaměstnání, neboť automaticky vykonává činnost likvidátora. Takovýto výklad by byl v rozporu se shora nastíněnou systematikou ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti a úmyslem zákonodárce. Tento výklad by rovněž nerespektoval interpretační pravidlo, že právní normy je třeba vykládat tak, aby se některé jejich části nestaly obsoletními, neboť zcela vylučuje posuzování otázky, zda likvidátor činnost likvidátora skutečně vykonává.

Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud přisvědčil kasační námitce stěžovatele, v níž se dovolával nesprávného posouzení věci Městským soudem v Praze ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť uvedený soud (stejně jako žalovaný) si nesprávně vyložil ustanovení § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti. Tomuto nesprávnému výkladu je pak poplatné i nedostatečně provedené dokazování. Bude na městském soudu, aby se v dalším řízení věci znovu zabýval a vycházel z toho, že jak žalobou napadené správní rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2007, tak i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 17. 7. 2006 jsou nezákonná, neboť i správní orgány obou stupňů citované ustanovení zákona o zaměstnanosti nesprávně vyložily a aplikovaly. Žalovanému, popř. správnímu orgánu prvního stupně bude třeba uložit, aby dokazování doplnil se zaměřením na zjištění zda v rozhodném období stěžovatel činnost likvidátora skutečně vykonával či nikoliv. Za tím účelem bude třeba vyslechnout především podrobně stěžovatele, popřípadě též svědky (tak jak požaduje), které musí stěžovatel označit. Teprve takto doplněné dokazování umožní žalovanému učinit správný závěr o řešené otázce.

Nejvyšší správní soud proto rozhodnutí Městského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 za použití § 109 odst. 3 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm Městský soud v Praze rozhodne vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí Městský soud v Praze rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu